

YENİ DOĞAN BUZAĞILARIN BESLENMESİ

Prof. Dr. İ. İsmet TÜRKMEN

Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi

Hayvan Besleme ve Beslenme Hastalıkları Anabilim Dalı

Öğretim Üyesi

Buzağuların hayatta kalmaları ve sağlıklı bir şekilde gelişmeleri onlara uygulanan bakım ve besleme yöntemleri ile yakından ilişkilidir. Hatalı bakım ve

besleme uygulamaları buzağuların ileri yaşlardaki performanslarını oldukça etkilemektedir. Örneğin hatalı bakım ve besleme yapılan bir erkek buzağı ileriki yaşlarda besiye alındığında kesim olgunluğuna gelme zamanı doğru bakılıp beslenen buzağılara göre birkaç ay uzayabilmektedir. Yine hatalı beslenen bir dişi buzağı inek olduğu dönemde daha az süt verebilmektedir.

Yeni doğmuş bir buzağıya yapılacak besleme uygulamaları için iki hedef vardır.

Bunlar;

1. Hedef: Buzağının hayatta kalmasını sağlamak ve

2. Hedef: Bir an önce iškembe gelişiminin sağlanmasıdır.

İleride daha sağlıklı ve performansı yüksek besi ya da süt sığırlarının elde edilmesi için söylediğimiz bu hedeflere azami ölçüde ulaşılmalıdır.

1. Hedef:

“Buzağının hayatta kalmasını sağlamak”

Yeni doğan bir buzağının hayatta kalmasını sağlamada en önemli husus doğumdan sonra buzağı bakımı ile ilgili gerekli tedbirleri almak ve sağlıklı ve kaliteli bir ağız sütünü bir an önce kendisine sunmaktır.

Yeni doğan bir buzağı yaklaşık 1 saat içerisinde ayağa kalkar ve anasını emmeye çalışır. Buzağı emmeden önce anasının meme başları ve memenin etrafı ılık sabunlu suyla yıkanıp temiz bir bezle kurulanmalıdır.

Ağız Sütü ve Önemi:

Ağız sütü yeni doğan bir buzağıya verilecek ilk ve en önemli gıdadır. Çünkü bu süt bir başka şekilde sağlanması mümkün olmayan bağışıklık maddelerini içerir. Bağışıklık maddeleri buzağının sağlığı ve yaşama gücü üzerine oldukça etkilidir. Buzağılar enfeksiyöz hastalıklara karşı çok az ya da hiç bağışık olmayan bir biçimde doğarlar. Böylece buzağılar ancak ağız sütünü içerek pek çok enfeksiyöz hastalığa karşı direnç sağlarlar. Ağız sütü buzağıları özellikle solunum sistemi hastalıklarına ve isale karşı korur. Yapılan çalışmalarda kaliteli ve yeterli miktarda ağız sütü alan buzağuların ilk 3 aylık yaşam döneminde hayatta kalma oranı % 95 iken, yetersiz ya da hiç ağız sütü içmeyenlerde bu oran % 30 olarak bulunmuştur. Bu sebepten buzağının zamanında ve yeterli miktarda ağız sütü içerek sağladığı bağışıklık onun hayatta kalması için çok önemlidir.

Ağız sütü doğumdan hemen önce ya da kısa bir süre sonra ana hayvanın meme bezlerinden salgılanır. Gerçek ağız sütü sadece ilk sağımdan elde edilir. Daha sonraki sağımlardan elde edilen ağız sütü ilk sağımdan elde edilene göre besin maddeleri ve bağışıklık maddelerince daha fakirdir. Gerçek ağız sütü tam yağlı sütün 2 katı kuru madde, 3 katı mineral ve 5 katı protein içerir. Ağız sütü enerji ve vitaminlerce de zengindir. Yüksek miktarlarda A, D ve E vitaminlerini içermesi yeni doğmuş buzağı bu vitaminlerce düşük rezervlere sahip olduğundan dolayı özellikle önemlidir.

Ağız sütünün kalitesi görünüşü ile belirlenir. Bağışıklık maddelerini yüksek miktarda içeren iyi kaliteli bir ağız sütü yoğun ve krema kıvamındadır. Sulu görünüşlü ve açık renkli ağız sütü yeni doğmuş bir buzağının ilk gıdası olmamalıdır. Çünkü böyle bir ağız sütü kuru madde, protein, yağ ve en önemlisi bağışıklık maddelerince fakir demektir.

Ağız sütünde bulunan bağışıklık maddelerinin tipleri ana hayvanın maruz kaldığı hastalık etkenleri ve ona uygulanan aşı tipleri ile belirlenir. Eğer bir sığır ne

kadar fazla türde hastalığa maruz kalırsa, onun ağız sütünde nitelik olarak o kadar fazla bağışıklık maddesi bulunur. Bu nedenle annesiyle aynı çiftlikte yetiştirilen bir buzağı hastalıklara karşı daha dirençlidir. Satın alınan buzağular ya da annesi satın alındıktan kısa süre sonra dünyaya gelen buzağular ağız sütü içmelerine rağmen ortamdaki hastalık etkenlerine karşı bağışık olmayabilirler.

Yeni doğmuş bir buzağının hastalıklara direnci ağız sütünün kalitesi ve verilmiş zamanlaması ile yakından ilişkilidir. Ağız sütünün verilmiş zamanlaması, buzağı hastalıklara karşı yok denecek kadar bağışık biçimde dünyaya geldiğinden dolayı önemlidir. Buzağular tarafından içilen ağız sütündeki bağışıklık maddeleri barsaklardan emilerek kana karışırlar. Böylece buzağuyu hastalık ve enfeksiyonlara karşı korumaya başlarlar. Emilen bağışıklık maddesi miktarı doğrudan ağız sütünün verilmiş zamanı ile etkilenir. Bağırsakların bağışıklık maddelerini emme yeterliliği zaman ilerledikçe hızlı bir biçimde düşer. Doğumu izleyen ilk 24 saatin sonunda doğumun ilk saatlerine göre buzağının bağırsaklarından bağışıklık maddesi emilim oranı % 90 oranında azalır. Bu nedenle ağız sütünün buzağıya verilmesinde vakit geçirilmemelidir. Ağız sütü mümkün olabilen en erken zamanda ya da en geç 2 saat içerisinde mutlaka verilmelidir. Ayrıca Ağız sütünün verilmesi geciktiği zaman bağırsaklarda üreyen hastalık yapıcı mikroorganizmalar ağız sütünün yerine emilerek buzağuları hastalandırabilirler. Doğumdan sonra anasının yanında bırakılan buzağı bir süre izlenmeli ve ağız sütünü içip içmedikleri kontrol edilmelidir. Bazı zayıf ve güçsüz doğan buzağular kısa sürede ayağa kalkamazlar ya da kendi kendine annelerinin memelerinden ağız sütünü emerek alamazlar. Bazen anne hayvan buzağısını emzirmek istemez. Böyle durumlarda buzağının ağız sütünü içmesini sağlamak üzere ana hayvan sağılarak alınan ağız sütü bir biberon vasıtasıyla buzağıya içirilmelidir.

Ağız sütünde kalite problemleri çeşitli nedenlerle ortaya çıkabilir;

a- Sığır 3-4 haftadan az kuruda kaldığında

İneklerde memede süt üretimi ve ağız sütünde bulunan bağışıklık maddelerinin kandan memeye verilmesi olayı doğuma 3-4 hafta kaladan itibaren başlar. Bu nedenle ineklerin kuruda kalma süresi 3-4 haftadan daha kısa olduğunda kandan memeye verilmeye başlanan bağışıklık maddeleri sağılan sütle birlikte dışarıya atılmış olur. Böylece doğumdan sonra salgılanan ağız sütündeki bağışıklık maddesi miktarı önemli ölçüde azalır.

b- Sığır doğumdan önce sağıldığında

Yukarıda az önce anlattığımız olaylar burada da geçerlidir. Bazen yetiştiriciler doğuma birkaç gün kala ineklerinin memelerinin çok şiştiğini ve mastitis olacağı endişesiyle doğumdan önce hayvanlarını bir miktar sağdıklarını söylemektedirler. Ne yazık ki bu uygulama belki anne hayvanın yararına olsa bile birkaç gün sonra doğacak yavrunun ağız sütüyle kaliteli ve yüksek miktarda bağışıklık maddesi almasını engellemektedir. Bu durumun önüne geçmek için doğumdan önce ana hayvan mümkünse sağılmamalı eğer bu yapılamıyorsa sağılan süt temiz bir kaba alınarak buz dolabında ya da derin dondurucuda saklanmalıdır. Doğumu takiben çözdürülerek buzağıya içirilmelidir.

c- Sığırın yaşının genç olması

Sığırın yaşı ağız sütünün kalitesini etkilemektedir. Genç sığırlar hastalık etkenlerine yaşlı sığırlara göre daha az maruz kaldıkları için doğumdan sonra salgılamış oldukları ağız sütlerinde daha az miktarda ve çeşitlilikte bağışıklık maddesi bulunur. Bu durumda genç hayvanların ağız sütlerinin yaşlı hayvanların ağız sütleri ile karıştırılarak buzağılara içirilmesiyle daha iyi bir bağışıklık elde edilir.

d- Sağımdan önce memenin temizlenmemesi

Ağız sütü içirme döneminde ana hayvanın meme bölgesi iyi temizlenmezse eğer buralarda üreyen zararlı mikroorganizmalar sağılan ağız sütüne karışarak kalitesini bozabilir. Bu nedenle doğumdan hemen sonra ineklerin meme bölgeleri iyice temizlenmelidir. Aşırı kanlı ya da mastitisli ineklerden alınan ağız sütünün buzağılara verilmemesi gerekmektedir.

e- Gebelik sayısı

Gebelik sayısı anne hayvanın ilk ağız sütünde bulunan bağışıklık maddesi miktarını doğrudan etkiler. Daha yaşlı hayvanlar ilk buzağısını yapan gençlerden daha fazla mikroorganizma ile karşılaştıklarından dolayı genellikle daha yüksek bir bağışıklık maddesi miktarına sahiptirler. Her yeni tür mikroorganizma ile karşılaşma sonucu sığırın hastalıklara karşı savunma sistemi daha fazla sayıda ve çeşitte bağışıklık maddesi üretir. Sığırın kan dolaşımında dolaşan bağışıklık maddeleri sonuç olarak ağız sütüyle atılırlar.

Ağız sütünün veriliş miktarı ve şekli:

Süt sığırı yetiştiricileri buzağılarının doğduktan hemen sonra ağız sütü aldıklarından emin olmalıdırlar. Araştırmalar buzağıların doğduktan sonra % 25'inin 8 saat boyunca ilgilenilmeksizin yalnız kaldıklarını, % 10-25'inin de yeterli ağız sütünü alamadıklarını göstermiştir. Buzağıların yaşamlarının ilk birkaç saati içerisinde 2-2,5

litre civarında ağız sütü almaları gerekmektedir. Toplam günlük tüketim ise 4-6 litre civarında olmalıdır. Bir başka ifade ile günlük ağız sütü tüketimi buzağının canlı ağırlığının % 10' u kadar olmalıdır.

Yeni doğmuş buzağuların ağız sütü ile beslenmelerinde dikkat edilecek noktalar şu şekilde özetlenebilir;

- a-** Ana hayvanın meme bölgesi temiz olmalıdır
- b-** İlk birkaç saat içerisinde 2-2,5 litre ağız sütü verilmelidir
- c-** İlk gün mutlaka 4-6 litre civarında ağız sütü verilmelidir
- d-** Buzağıya ağız sütü doğduktan 15 ila 30 dak. içerisinde verilmeye başlanmalıdır
- e-** Ağız sütü 3 öğünde verilmelidir

Normal Süt (Tam Yağlı Süt) :

Buzağular doğduktan sonra 4 gün kadar ağız sütü ile beslenmeli ve takiben normal süte geçilmelidir. Verilecek günlük normal süt miktarı buzağı canlı ağırlığının % 10'u kadar olmalıdır. Aşırı süt içirilmesi ile sütün miktar ve kalitesindeki ani değişimler sindirim bozukluklarına ve ishale yol açabilir. Ayrıca aşırı süt içirilmesi buzağuların buzağı başlangıç yemi gibi kuru yemlere olan ilgisini azaltarak süttten kesilme zamanını da uzatır. Diğer taraftan buzağılara normal olarak günlük verilmesi gerekenin çok altında süt içirilmesi gelişme geriliklerine sebep olur.

Süt İkame yemleri (Buzağı mamaları) : Süt ikame yemleri ya da yetiştirici dilindeki adıyla buzağı mamaları ağırlıklı olarak süt ve süt ürünlerinin özel işlemlerden geçirilerek kurutulmasıyla elde edilen yemlerdir. Buzağı mamalarının elde edilmesinde süt ve süt ürünlerinin yanı sıra çeşitli bitkisel kaynaklardan da yararlanılmaktadır. Buzağı mamalarının fazla sayıda buzağıya sahip işletmelerde ya da fiyatının normal süte göre daha ucuz olduğu durumlarda kullanılması tavsiye edilmektedir. Normal süt içen buzağılara göre buzağı maması içirilen buzağular daha düşük bir canlı ağırlık artışı sağlasalar da bu fark süttten kesimden sonraki günlerde kapanır. Buzağı mamaları buzağılara 2. haftanın başından süttten kesime kadar normal sütün yerine içirilebilir. Buzağı mamaları mutlaka vücut sıcaklığında içirilmeli ve kalitesinden emin olunmalıdır. Soğuk içirilen ya da kalitesiz buzağı mamaları isale, gelişme geriliklerine yol açabilir.

2. Hedef:

“Bir an önce işkembe gelişiminin sağlanması”

Sağlıklı bir gelişme ve süratli canlı ağırlık artışı sağlanabilmesi bakımından işkembenin bir an önce geliştirilmesi gerekmektedir.

Buzağılar 4 adet mideye sahip olmalarına rağmen yaşamlarının ilk haftalarında tek mideli özelliği gösterirler. Bu midelerden aktif olanı gerçek mide denilen şirdendir.

Doğumda buzağı midelerinin ilk üç tanesi yani işkembe, kırkbayır ve börkenek gelişmemiş durumdadır. Buzağı büyüdükçe ve çeşitli yemleri yemeye başladıkça mide kısımları gelişmeye ve değişmeye başlar.

Yeni doğmuş buzağılarda dört mide içerisinde işkembe % 25 lik bir hacme sahip iken tam gelişme olarak kabul edilen zamanda bu oran % 80' e çıkmaktadır. İşkembe sığırların tüketmiş oldukları yemin önemli bir kısmının sindirildiği, ihtiyacı olduğu enerjinin % 70 inin sağlandığı yerdir. Ayrıca saman, kuru ot, çayır otu, yonca kuru otu, mısır silajı gibi bir çok kaba yemin büyük ölçüde sindirildiği yegane organdır. Bu nedenle ilerleyen dönemlerde sağlıklı bir gelişme ve süratli canlı ağırlık artışı sağlanabilmesi bakımından işkembenin bir an önce geliştirilmesi gerekmektedir.

İşkembede gelişim iki türlü olmaktadır:

1. Papilla gelişimi
2. Kassal gelişme

Buzağılarda işkembe gelişimi ne kadar süreyle süt verildiğine ve tüketilen süt miktarına, buzağı başlangıç yemi gibi kuru yemlerin verilmeye başlandığı zamana ve tüketilen kuru yem miktarına bağlıdır. Genç buzağılarda süt gibi sıvı maddeler işkembeye uğramadan doğrudan gerçek mideye (şirden) geçerler. Bu nedenle sütün işkembe gelişimi üzerine bir katkısı yoktur. Ancak sütün gereğinden fazla ya da uzun süreli olarak buzağılara verilmesi tokluk hissi yaratarak işkembe gelişimi üzerine son derece etkili olan aralarında buzağı başlangıç yeminin de bulunduğu kuru yemlere olan ilgiyi azaltır. Böylece daha az kuru yem tüketen buzağıda işkembe gelişimi yavaşlar ve gecikir.

1. İşkembede papilla gelişimi ve buzağı başlangıç yeminin önemi:

Yeni doğmuş buzağılarda işkembe gelişiminde öncelik papilla gelişmesine verilmelidir. Papillalar işkembe içinde yer alan parmak benzeri çıkıntılara sahip yapılardır. Papillaların görevi işkembe içerisinde mikroorganizmalar vasıtasıyla sindirilen yem maddelerini emerek kana vermektir. Böylece işkembesinde papillaları gelişen buzağı daha fazla sindirilmiş besin maddesini kana verir.

İşkembede bulunan papillaların en süratli gelişmeyi enerji ve besin maddelerince zengin buzağı başlangıç yemlerinin verilmesiyle sağladıkları ortaya konulmuştur. İşkembe papillaları iyi gelişmiş bir buzağı tüketmiş olduğu yemlerden maksimum düzeyde yararlanır. Bu nedenle buzağılara 4 günlük olduktan sonra tam yağlı süt ve buzağı başlangıç yemi verilmesine başlanmalıdır.

Yeni doğmuş buzağılarda 0-2 aylık yaşlar arasında kullanılması önerilen buzağı başlangıç yemleri yeterli düzeylerde yüksek kaliteli protein, enerji, vitamin ve mineraller içerecek şekilde hazırlanmalıdır. Buzağı başlangıç yemleri buzağılara 4 günlük yaştan başlanılarak dilediği kadar yiyebileceği biçimde önlerine 2 ay süreyle konulmalıdır. Buzağı başlangıç yemi vermeye bařlandđı ilk günlerde buzağı tarafından tketilmeyebilir. Tüketimi teşvik edebilmek için buzağı alışana kadar günde birkaç defa bir avuç dolusu buzağı başlangıç yeminin buzağının ağzına elle konulması yararlı olacaktır. Buzağı başlangıç yemlerinin kesinlikle pelet formda olması tercih edilmelidir. Ticari yem firmalarınca üretilen buzağı başlangıç yemlerinin yanı sıra işletmede bulunan mısır, arpa ve buğday gibi tahıllar da buzağı başlangıç yemleri ile karıştırılarak buzağılara verilebilir. Ancak verilecek tahılların hiçbir şekilde çok ince ğtlmeyip kabaca kırılması gerekmektedir. Toz yemler ve çok ince öğütülmüş yemler buzağılar tarafından isteksiz ve az miktarlarda tüketilir, burun deliklerine ve ciğerlerine kaçarak ksrmelerine neden olur. Maalesef lkemizin birçok yöresinde buzağı başlangıç yeminin önemi henüz anlaşılamamıştır. Bazı yetiştiriciler ısrarla süt emme dönemindeki buzağılarına protein ve enerjice daha fakir olan besi ya da buzağı büyütme yemlerini vermekteler. Bu tip uygulamalar buzağılardan istenen gelişmenin tam olarak alınamamasına neden olur. Buzağılar iki aylık yaşa ulaştıktan sonra buzağı büyütme yemlerine geçiş yapılması tavsiye edilmektedir. Buzağı büyütme yemleri az öncede söylendiği gibi başlangıç yemine göre ham protein ve enerjice daha düşük olmakla birlikte buzağıların işkembeleri gelişip yemleri daha etkili bir şekilde sindirebilme yeteneğine sahip olduklarından dolay 2 ila 5 aylık yaşlar arasında rahatlıkla kullanılabilir. Süt çok kaliteli bir gıda olmasına karşın işkembe gelişimi üzerine bir etkide bulunmamaktadır. Çünkü buzağılar tarafından içilen süt işkembeye uğramadan doğrudan şirdene gönderilmektedir. Bu nedenle buzağılara gereğinden fazla süt iirip onun kuru yemlere olan ilgisini azaltmak ya da buzağı başlangıç yeminin buzağıların önüne geç konulması işkembe gelişimini aksatır. Bu nedenle süt buzağılara tüketim miktarını

ayarlayabilmek için bir biberon ya da emzikli kovalar içersinde ve mutlaka gerektiği kadar içirilmelidir.

2. İşkembede kassal gelişme ve kaba yemin önemi:

İşkembede bir miktar papilla gelişmesi sağlandıktan sonra sıra işkembe kaslarının geliştirilmesine ve güçlendirilmesine gelir. Kaba yemler fiziksel yapılarından dolayı buzağılarda işkembe kaslarının gelişmesi üzerine etkili yem maddeleridir. Bu amaçla kullanılabilir en iyi kaba yem yonca kuru otudur. Buzağılara en erken 4 en geç de 6 haftalık yaştan itibaren serbest biçimde yonca kuru otu verilmesine başlanmalıdır. Bazı yetiştiriciler buzağılarına 1 haftalık olduktan sonra kaba yem vermeye başlamaktadırlar. Bu uygulama süratli ve sağlıklı bir işkembe gelişimi açısından arzu edilen bir durum değildir. Çünkü zamanından önce buzağılara kaba yem verildiğinde buzağı buzağı başlangıç yemlerine göre oldukça hacimli olan bu tip yemleri belli miktarlarda tüketmesi ile düşük bir fiziksel kapasiteye sahip işkembe çok kısa sürede dolacaktır. Bu durum ise papilla gelişimine çok katkısı olan buzağı başlangıç yemlerinin fiziksel sınırlamalar nedeniyle yeterince tüketilmesine engel olacaktır. Buzağıların önlerine kaba yemler en geç altı haftalık yaşa gelindiğinde konulması önemlidir. Çünkü buzağı başlangıç yemleri, tahıl kırmaları gibi yüksek enerjili ve nişastaca zengin konsantre yemler işkembeye mikroplar tarafından parçalanmaları sırasında asit üretmektedirler. Üretilen asitler bir dereceye kadar oldukça faydalı ve enerji vericidirler. Ancak aşırısı sindirim sisteminde işkembe asitleşmesi olarak da adlandırılabilir önemli bir probleme neden olabilir. Bu olumsuzluktan korunabilmek için ise yegâne önlem geniş getirmeyi sağlayıcı özelliği nedeniyle kaba yem kullanımıdır. Yonca kuru otunun bulunmadığı zaman çayır kuru otları da verilebilir. Ancak tercih daima yonca kuru otundan tarafa olmalıdır. Verilecek yonca kuru otu çiçeklenmenin 1/10 olduğu dönemde biçilmiş olmalıdır. Bazı yetiştiriciler yoncanın buzağılarda isale yol açtığını ve bu nedenle uzun süre buzağılarına yonca vermektan kaçındıklarını söylemektedirler. Bu durum ancak yonca çok erken dönemde biçildiği zaman meydana gelebilir. Çünkü erken dönemde biçilen yonca isal yapıcı bir madde olan ogzalik asidi yüksek miktarda içermektedir. Saman gibi kötü kaliteli yemler ile sulu kaba yemler, taze çayır ve mera otları ile silajlar buzağı 2,5-3 aylık yaşa gelinceye kadar tüketime sunulmamalıdır. Saman bırakın buzağı işkembesinde sindirilmeyi erişkin hayvanlar tarafından dahi zor sindirilebilen bir yem maddesidir. Samanın hayvan beslemede kullanılma amacı her hangi bir besin maddesini içermesinden dolayı değil dolgu maddesi olarak işe

yaramasından, geviş getirmeyi teşvik etmesinden dolayıdır. Oysa anadolunun birçok yöresinde buzağılara neredeyse doğdukları andan itibaren saman verilmesine başlanmaktadır. Ne yazık ki önlerine sunulan samanı yiyen küçük yaştaki buzağılar samanın işkembe içersinde çok yer kaplamasından dolayı bu defa samana göre son derece kaliteli ve besin maddelerince çok zengin olan buzağı başlangıç yemlerini yeterince tüketememekte bu durumda düşük karınlı ancak iyi gelişmemiş buzağılara neden olmaktadır. Yine silajlar, pancar posası gibi suca zengin yemler içeride yer kaplamakta ve buzağıların kuru yemleri daha az tüketmesine yol açarak iyi gelişmesini engellemektedirler. Ayrıca taze çayır otları ve meralar da küçük yaştaki buzağılarda benzer etkilerin yanı sıra çeşitli sindirim bozukluklarına da yol açabilmektedirler. Bu tip yemlerin buzağılara verilme zamanı en erken 2,5-3 aylık yaştan sonra olmalıdır.

Su:

Bol ve temiz bir su yaşamın ilk haftasından itibaren buzağılara sağlanmalıdır. Aksi halde buzağıların işkembe gelişimi için son derece önemli olan buzağı başlangıç yemi ve kuru ot tüketimleri büyük ölçüde düşürülmüş olacaktır. Bir kısım yetiştirici buzağının içtiği sütün önemli bir kısmının zaten sudan ibaret olduğunu ve bu nedenle su ihtiyacının karşılandığını düşünmektedirler. Oysa buzağı tarafından içilen süt yukarıda da belirtildiği gibi işkembeğe uğramadan geçmektedir. İşkembede mikrobiyal bir faaliyet vardır ve bu faaliyetin sürdürülebilmesi için daha doğrusu alınan yemleri sindiren yararlı mikroorganizmaların iyi gelişebilmeleri için suya ihtiyaç duyulmaktadır. Su buzağıların önünde dilediği kadar içebileceği şekilde devamlı olarak bulundurulmalıdır. Suyun öğünlü olarak verilmesi durumunda buzağılar bir anda fazla miktarlarda su tüketebilirler ve bu da ishallere ve karın sarkmalarına neden olabilir. Bir kısım yetiştiriciler erken yaşlarda buzağılara su verildiğinde isal gibi sindirim bozuklukları ile kan işeme gibi problemlerin ortaya çıktığını söylemektedirler. Bu olayın sebebi suyun buzağılara soğuk ve öğünler şeklinde verilmesinden kaynaklanmaktadır. Çünkü su öğünler halinde verildiğinde buzağı suyu süt sanmakta ve büyük bir iştahla süratli bir şekilde tüketmektedir. Böyle olunca da az önce sözünü ettiğimiz isal problemleri ortaya çıkmaktadır. En iyi çözüm temiz ve fazla soğuk olmayan bir suyun her zaman içilebilecek şekilde 1 haftalık yaştan itibaren buzağıların önünde bulundurulmasıdır. Kesinlikle bu uygulamadan kaçınılmamalıdır.

Sütten Kesme:

Buzaşılarda sütten kesme genellikle 5-8. haftalar arasında olur. Ekonomik açıdan buzaşıları mümkün olduğunca erken sütten kesmek doğru bir uygulamadır. Sütten kesme işlemleri birden bire ya da kademeli olarak yapılabilir. Fazla miktarda süt içen buzaşılar sütten kademeli olarak kesilmelidir. Ancak burada dikkat edilecek en önemli nokta sütten kesilecek buzaşının en az günde 700 gr civarında buzaşı başlangıç yemi tüketiyor olmasıdır. Sütten kesim sırasında buzaşıların buzaşı başlangıç tüketimleri izlenmeli üst üste iki gün boyunca en az 700 gr buzaşı başlangıç yemi tükettiği saptanan buzaşılar sütten kesilmelidirler. İşletmede sağlık sorunları varsa ve buzaşılar soğuk ve sert hava koşullarına maruz kalıyorlarsa sütten kesme işlemleri 8. haftaya kadar uzatılabilir.